

Список використаних джерел

1. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. 6-те вид. /О.В. Скрипченко та ін. Київ: Каравела, – 2019. – 400 с.
2. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / Під заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
3. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 376 с.

ГАВРАН Т.І.,
МОЧАН Т.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Актуальність проблеми формування соціальної компетентності учнів початкової школи продиктовано вимогами, які притаманні сучасному інформаційному світу. Необхідний принципово новий підхід, який би ґрунтувався не тільки на засвоєнні учнями певних знань, умінь та навичок, а й формував би в них власне ставлення до соціальних явищ і фактів, сприяв би розвитку особистісного досвіду щодо створення власних стратегій адаптування в суспільстві використання web-орієнтованих і мультимедійних технологій.

За визначенням Н. В. Беккер соціальну компетентність слід розглядати у таких контекстах:

- 1) засвоєння наукових основ філософських, соціально-політичних, економічних, юридичних, етичних знань і умінь;
- 2) оволодіння колом соціально-психологічних знань і морально-правових суджень, що дозволяють успішно адаптуватися і активно діяти у соціальному оточенні [1, с. 59-60].

Тобто, соціальна компетентність характеризує особистість освіченої людини сучасного суспільства, зокрема, забезпечує життєву позицію людини, здатність орієнтуватися і гармонізувати відносини особистості з навколишнім світом [7, с. 59–60].

В. В. Коваленко під поняттям «соціальна компетентність молодшого школяра» розуміє підтвержену здатність особистості, що виявляється у відкритості до суспільства, навичках соціальної поведінки, готовності до сприймання соціально спрямованих інформаційних повідомлень, відповідальності перед іншими за свої вчинки та вміння вибудовувати свою поведінку в середовищі поєднаної реальності (реальному і віртуальному) у відповідності до соціальних норм і суспільних цінностей [2, с. 15].

Ми погоджуємось з думкою, що в умовах сучасного інформаційного простору, соціальна компетентність молодших школярів формується у процесі навчання, у родині, колі друзів, під впливом політичних, релігійних чинників, засобів масового інформування і комунікації та ін. Також, на формування соціальної компетентності молодших школярів впливають мобільні телефони, телебачення і Інтернет-простір (web-ресурси: web-сайти, web-канали, соціальні мережі тощо) та все, що в ньому розміщено [3].

Досліджуючи питання соціально-педагогічного супроводу соціалізації молодших школярів в сучасному інформаційному просторі А. В. Тадаєва виділяє чинники, що впливають на медіасоціалізацію молодших школярів у сучасному інформаційному просторі, а саме:

1) сім'я, яка має беззаперечний вплив на соціалізацію учня початкової школи, а особливо на процес медіасоціалізації, адже у сім'ї створюється специфічне її соціокультурному рівню інформаційне середовище, і відбувається первинне долучення до соціуму. Зрозуміло, якщо учень має особистий мобільний телефон чи планшет, відповідно він уміє ними користуватися та має навички взаємодії з іншими в інформаційному просторі. Якщо батьки є активними користувачами медіа, то учні з таких сімей більш медіасоціалізовані, ніж у родинах з негативним ставленням до сучасних ІКТ [4, с. 67];

2) заклад загальної середньої освіти має особливий вплив на дитину молодшого шкільного віку, оскільки навчання стає провідною діяльністю і набуває значущості соціальна роль учня. Наразі у навчально-виховний процес школи активно впроваджуються ІКТ (комп'ютери, нетбуки, електронні книги, інтерактивні дошки тощо, що впливають на процес медіасоціалізації учнів. Також навчальний заклад повинен виступати осередком гармонізації соціально-виховних впливів різних соціальних інститутів та закладів для підвищення ефективності процесу соціалізації, супроводжуючи медіасоціалізацію молодших школярів і залучаючи до цього процесу сім'ю, представників територіальної громади та інших [4, с. 68-69].

3) територіальна громада, є специфічним інформаційним середовищем, у якому відбувається соціальний розвиток молодшого школяра. Соціальне середовище є специфічним залежно від місця проживання (велике місто, селище тощо). Складовими інформаційного середовища територіальної громади для учня початкової школи є: позашкільні дитячі установи, культурно-дозвіллеві заклади, установи культури (виставки, театри, кінотеатри, музеї, парки тощо), центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, дитячі бібліотеки, редакції дитячих видань, дитяче телебачення, сайти та групи у соціальних мережах для дітей молодшого шкільного віку. Все вище перелічене і впливає на процес медіасоціалізації учнів, а також, наявність у великих містах у парках відпочинку і закладах харчування безкоштовного бездротового доступу до Інтернету [4, с. 68].

Отже, в сучасному цифровому суспільстві освіта потребує корінних змін, зокрема, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій. Водночас з новим підходом до реорганізації освітнього процесу значна роль надається формуванню соціальної компетентності, починаючи з молодшого шкільного віку, що є одним з актуальних завдань сучасної початкової ланки освіти.

Список використаних джерел

1. Беккер Н. В. Основы формирования социальной компетентности школьников. Научно-педагогическое обозрение. 2015. № 2 (8). С. 54-62.
2. Коваленко В. В. Формування соціальної компетентності молодших школярів засобами інформаційно-комунікаційних технологій : посібник / за наук. ред. проф. М. П. Лещенко. К., 2017. 192 с.

3. Коваленко В. В. Формування соціальної компетентності молодших школярів в умовах сучасного інформаційного простору. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2015. № 6 (37). С. 37-40.
4. Тадаєва А. В. Соціально-педагогічний супровід соціалізації молодших школярів в сучасному інформаційному просторі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 – соціальна педагогіка / Харківська державна академія культури. Харків, 2016. 258 с.

ГАВРИЛЕЧКО Г.О.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

РОЛЬ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВЧЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Кожна людина в той чи інший спосіб може займатися музикою. Але для того, щоб стати музикантом-професіоналом, треба мати певні здібності, комплекс психофізіологічних передумов.

Необхідність концептуалізації питань якості інструментально-виконавської підготовки вчителя музики посилюється соціальним замовленням на відповідні інформаційному суспільству цілі, завдання, форми, якість вищої освіти, і передовсім на особистість фахівця, здатного до швидкої, гнучкої зміни своєї життєдіяльності. Це створює об'єктивні умови для перегляду теоретико-методичних основ інструментального навчання у вищій школі, що склалися за останнє сторіччя. Подолання репродуктивного стилю підготовки вчителів музики і перехід до дидактичної парадигми, котра забезпечить пізнавальну активність і професійну креативність студентів є одним із стратегічних напрямів підвищення якості навчання гри на музичних інструментах у вищих педагогічних навчальних закладах. В зв'язку з цим актуалізується проблема розвитку музичних здібностей студента.

Успішне формування здібностей студентів залежить від їхнього розвитку. Це накладає особливу відповідальність на тих, хто їх виховує.

Успішність інструментально-виконавської підготовки студентів значною мірою залежить від розвитку музичних здібностей – комплексу природних задатків, необхідних для успішної музичної діяльності. В музичній психології до основних музичних здібностей відносять: ладове чуття (здатність відчувати емоційну виразність звуковистотного руху); музично-слухові уявлення (здатність звуковисотного відображення мелодії); чуття ритму (здатність активного рухового переживання музики, відчуття його відтворення). Крім того, до комплексу музичних здібностей дослідники відносять музичну пам'ять і музичне мислення. Варто наголосити, що розвиток музичних здібностей – це безперервний процес, який охоплює всі стадії музичного розвитку особистості і відповідно всі вікові етапи її розвитку.

Для того, щоб повніше розкрити сутність вище зазначеної проблеми спрямуємо увагу на визначення поняття «*музичний слух*». В широкому розумінні воно означає здатність сприймати та усвідомлювати сенс послідовностей і сполучень звуку в музичному творі. *Музичний слух* – це здатність чути і

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>